

УКРАЇНА

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Н А К А З

від 20 вересня 2019 р.

Чернігів

№ 284

***Про внесення змін до Правил проведення
в області I–III етапів Всеукраїнських
учнівських олімпіад із навчальних предметів***

Відповідно до Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.09.2011 № 1099, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 17.11.2011 за № 1318/20056, рішення Колегії Управління освіти і науки обласної державної адміністрації від 10.09.2019 (протокол № 3), із метою визначення порядку організації та проведення I – III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів; у зв'язку зі змінами в адміністративно-територіальній структурі області, для створення належної конкуренції й ефективного залучення здобувачів освіти до участі в II та III етапах олімпіад, відповідно до нової термінології Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII

н а к а з у ю:

1. Затвердити Правила проведення в області I – III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів у новій редакції, що додаються.

2. Обласному інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського (ректор А. Заліський) здійснювати організаційно-методичне забезпечення проведення I – III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів відповідно до затверджених Правил (у новій редакції).

3. Керівникам структурних підрозділів із питань освіти райдержадміністрацій, у порядку рекомендації керівникам органів управління освітою органів місцевого самоврядування, закладів професійної (професійно-технічної), загальної середньої освіти обласного підпорядкування довести Правила проведення в області I – III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів у новій редакції до керівників закладів освіти в районах, містах, об'єднаних територіальних громадах області та забезпечити їх виконання.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника начальника Управління – начальника відділу загальної середньої та корекційної освіти О. Соронович.

Начальник

Микола КОНОПАЦЬКИЙ

ПРАВИЛА

проведення в області I – III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад
із навчальних предметів у новій редакції

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Ці Правила визначають порядок організації та проведення I–III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад, їх організаційне, методичне й фінансове забезпечення, порядок участі в змаганнях і визначення переможців, урахуваючи вимоги Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженого наказом МОНмолодьспорту України від 22.09.2011 № 1099, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2011 року за № 1318/20056 (далі – Положення про олімпіади).

1.2 Всеукраїнські учнівські олімпіади проводяться щороку серед учнів закладів загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти з таких навчальних предметів:

українська мова та література;
іноземні мови (англійська, німецька, французька);
російська мова та література;
правознавство;
історія;
економіка;
математика;
біологія;
географія;
астрономія;
фізика;
хімія;
екологія;
інформатика;
інформаційні технології;
трудове навчання (технології).

За потреби можуть проводитись олімпіади (обласного рівня) із інших навчальних предметів, а також спеціальні комплексні олімпіади, у тому числі й для учнів початкової школи. Правила (умови) проведення зазначених

заходів затверджуються Управлінням освіти і науки облдержадміністрації (далі – Управління).

За бажанням учасник має право на загальних засадах брати участь у змаганнях серед учнів старших (порівняно з класом (курсом) фактичного навчання) класів (курсів) у межах визначених вікових груп кожного навчального предмета (окрім випускників повної загальної середньої освіти).

Студенти закладів фахової передвищої та вищої освіти не мають права змагатись в учнівських олімпіадах на будь-яких етапах.

1.3 Основними завданнями олімпіад із навчальних предметів є:

- стимулювання творчого самовдосконалення здобувачів освіти;
- виявлення обдарованих школярів, формування і розвиток професійних компетентностей особистості;
- реалізація здібностей талановитих здобувачів освіти;
- формування творчого покоління молодих науковців та практиків для різних галузей суспільного життя;
- підвищення інтересу до поглибленого вивчення навчальних дисциплін;
- підвищення рівня викладання навчальних дисциплін;
- залучення професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, працівників наукових установ до активної роботи з обдарованою учнівською молоддю.

1.4 Керівником III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів (далі – олімпіади) є Міністерство освіти і науки України та Управління відповідно до чинного законодавства.

1.5 Організатором та координатором I–III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів є Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» (далі – Інститут), Управління, Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д.Ушинського (далі – ЧОІППО), на який покладається організаційно-методичне забезпечення проведення олімпіад.

1.6 Міністерство освіти і науки України, Управління забезпечують контроль за дотриманням вимог Положення про олімпіади при проведенні I–III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів відповідно до чинного законодавства.

1.7 Для організації та проведення III етапу олімпіад Управлінням створюються організаційні комітети, призначаються експерти-консультанти, а для перевірки виконання завдань та оцінювання результатів – журі.

1.8 Для складання завдань олімпіад голови журі відповідних змагань формують предметно-методичні комісії, до яких входять фахівці відповідної галузі у складі не більше п'яти осіб. Члени предметно-методичної комісії забезпечують науковий рівень змісту завдань та їх нерозголошеність до

моменту оприлюднення. Надання підготовлених завдань будь-якій особі, яка не є членом предметно-методичної комісії, категорично забороняється.

На всіх етапах змагань завдання готуються окремо для кожного класу. Персональну відповідальність за конфіденційність завдань несе голова журі.

1.9 Завдання для проведення змагань складаються з авторських задач і вправ (тестів). Практичні та експериментальні завдання для олімпіад складаються так, щоб забезпечити рівні можливості виконання їх усіма учасниками й сприяти повному виявленню кожним із них досягнутого рівня знань, умінь.

1.10 Для консультацій щодо розв'язання спірних питань у роботі журі (правильність перевірки, об'єктивність оцінювання робіт, визначення переможців олімпіад) наказом Управління призначаються експерти-консультанти.

1.11 Переможців Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів визначають в особистій першості.

1.12 Всеукраїнські учнівські олімпіади із навчальних предметів I – III етапів є очною формою змагань.

1.13 Учасники олімпіад отримують завдання та дають на них відповідь державною мовою (окрім олімпіад з іноземних і російської мов).

За рішенням журі учасники можуть отримувати завдання та давати відповіді мовою вивчення навчального предмета.

2. ПРОВЕДЕННЯ ОЛІМПІАД

2.1 Всеукраїнські учнівські олімпіади з навчальних предметів проводяться в чотири етапи:

I (перший) етап – шкільні, училищні на базі закладів загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти;

II (другий) етап – районні, міські, об'єднаних територіальних громад (за умов існування в територіальному осередку не менше трьох закладів загальної середньої освіти I – III ступенів). За інших умов II етап олімпіади може проводитись спільно з районом або іншою об'єднаною територіальною громадою, шляхом заключення договору (угоди) про спільну діяльність. У ньому зазначаються відповідальні за організацію заходу, підвезення до закладу освіти, забезпечення навчальним обладнанням тощо.

Досягнення спільної команди на обласному етапі олімпіад будуть вважатися як на користь району, так і об'єднаної територіальної громади.

III (третій) етап – обласний;

IV (четвертий) етап – на державному рівні.

Проведення олімпіад I, II, III етапів із різних предметів одночасно дозволяється за умови урахування попарного добору предметів, щонайменше споріднених між собою (не більше двох навчальних предметів в один день).

Порядок проведення I – III етапів олімпіад, їх організаційне, методичне забезпечення визначає Міністерство освіти і науки України, Управління відповідно до чинного законодавства.

Кожна олімпіада проводиться в межах одного міста (селища міського типу, селища, села).

2.2 I етап: шкільні (училищні) олімпіади з навчальних дисциплін.

2.2.1 I етап олімпіад із навчальних предметів проводиться у жовтні.

2.2.2 Порядок проведення, персональний склад оргкомітетів та журі, експерти-консультанти I етапу олімпіад із навчальних предметів, а також рішення відповідних оргкомітетів затверджуються наказами керівника закладу освіти.

2.2.3 Завдання I етапу для учасників олімпіад із навчальних предметів готують предметно-методичні комісії, склад яких затверджується наказом керівника закладу освіти.

2.2.4 Звіти про проведення олімпіад із навчальних предметів та заявки на участь команд у наступному етапі оргкомітети I етапу надсилають до оргкомітетів районних, міських, об'єднаних територіальних громад не пізніше 01 листопада поточного року.

2.3 II етап: районні, міські, об'єднаних територіальних громад олімпіади із навчальних предметів.

2.3.1 II етап олімпіад із навчальних предметів проводяться щороку в листопаді–грудні за завданнями ЧОІППО імені К.Д.Ушинського. Дати проведення, кількість турів олімпіад, їхня тривалість та форми проведення визначаються Управлінням разом з оргкомітетом та журі відповідних олімпіад.

2.3.2 Персональний склад оргкомітетів і журі, у тому числі голови, їх заступники, секретарі, експерти-консультанти олімпіад із навчальних предметів, а також рішення відповідного оргкомітету затверджуються наказами місцевих органів управління освітою.

2.3.3 Звіти про проведення II етапу олімпіад із навчальних предметів та заявки на участь у III етапі оргкомітети цих олімпіад надсилають обласному оргкомітету протягом не більше, ніж 10 днів після закінчення олімпіади з даного предмету.

2.4 III етап: обласні олімпіади з навчальних предметів.

2.4.1 Персональний склад оргкомітету й журі, у тому числі голови й його заступники, секретарі, експерти-консультанти III етапу олімпіад із навчальних предметів, а також рішення відповідних оргкомітетів затверджуються наказом Управління.

2.4.2 III етап олімпіад із навчальних предметів проводиться в січні-лютому.

2.4.3 Олімпіади з навчальних предметів проводяться за завданнями (рекомендаціями) Міністерства освіти і науки України та, у разі потреби, за безпосередньої участі його представника, який стежить за дотриманням вимог Положення про олімпіади.

Кількість турів олімпіад, їх тривалість та форми проведення визначає Міністерство освіти і науки України разом з оргкомітетом та журі відповідних олімпіад.

Якщо Міністерством освіти і науки України надано рекомендації щодо підготовки олімпіадних завдань, то для складання завдань створюються предметно-методичні комісії, склад яких затверджується Управлінням. Змагання проводяться за завданнями розробленими предметно-методичними комісіями ЧОІППО імені К.Д.Ушинського, складеними із урахуванням цих рекомендацій.

2.4.4 Звіти про проведення III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів, заявки на участь команди у IV етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади, оргкомітет III етапу надсилає до Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» та оргкомітетам Всеукраїнських учнівських олімпіад (за місцем проведення) до 05 березня поточного року.

2.4.5 Управління спільно з ЧОІППО імені К.Д.Ушинського організують проведення відбірково-тренувальних зборів переможців III етапу олімпіад із навчальних предметів для формування складу команд на IV етап олімпіад, затверджують кількісний склад учасників, визначають тривалість та порядок проведення зборів.

Персональний склад учасників зборів визначається Управлінням за результатами (набраними балами), досягнутими зазначеними переможцями у відповідних змаганнях. Остаточний склад команд, що братимуть участь у IV етапі змагань, формується з урахуванням результатів учасників відбірково-тренувальних зборів у кількості відповідно до рейтингів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України про підсумки проведення IV етапу щорічно.

2.5 При виконанні завдань забороняється користуватися довідниками, словниками, таблицями, картами, обчислювальними засобами, електронним обладнанням, засобами комунікації (Інтернет, мобільні телефони тощо), окрім засобів, що офіційно дозволені оргкомітетом та журі та затверджені протоколом.

На практичних турах олімпіад дозволяється користуватися лише обладнанням, програмним забезпеченням, друкованими матеріалами, що надаються оргкомітетом та журі.

При виконанні письмових робіт, які підлягають шифруванню, забороняється використання будь-яких позначок, які сприяли б дешифруванню робіт.

При виконанні практичних завдань на олімпіаді з трудового навчання (технологій) можна користуватися власними інструментами і пристроями.

2.6 Шифрування робіт проводиться секретарем журі в присутності двох членів оргкомітету і в той же день передаються голові журі, а титульні сторінки – голові оргкомітету (у випадку його відсутності – заступнику).

2.7 Заклади освіти, на базі яких проводяться I, II, III етапи олімпіад, готують приміщення й територію, матеріально-технічну базу, технічну і технологічну документацію, створюють безпечні умови для проведення олімпіади.

Обладнання (механізми, машини, агрегати), інструменти, реактиви тощо для проведення олімпіад повинні бути однотипними або однакової продуктивності (потужності, вантажопідйомності, швидкості та ін.) та за можливості новими і найбільш поширеними, попередньо випробуваними й відрегульованими.

3. УЧАСНИКИ ОЛІМПІАД

3.1 Учні мають право брати участь у кількох предметних олімпіадах за умови, що строки їх проведення не збігаються.

До участі в II, III та IV етапах олімпіади допускаються тільки учні, які стали переможцями попереднього етапу відповідних змагань. Кількісний склад учасників кожного етапу визначає оргкомітет цього етапу.

3.2 На всіх етапах олімпіад із навчальних предметів учні мають право брати участь у змаганнях за клас (курс) не молодший, ніж клас (курс) їх навчання в закладах освіти в межах визначених вікових груп для кожного навчального предмета. Учасники змагань виступають у складі команд, сформованих відповідно до адміністративно – територіального підпорядкування закладів освіти.

3.3 У I етапі олімпіад з навчальних предметів беруть участь усі учні закладів освіти, які бажають.

Будь-які обмеження права участі учнів у I етапі олімпіад із навчальних предметів забороняються.

Перелік предметів, із яких проводиться олімпіада, та класів, які беруть участь у змаганнях, визначається відповідним оргкомітетом закладу освіти.

3.4 У II етапі олімпіад із навчальних предметів беруть участь:

3.4.1 Учні, що стали переможцями I етапу олімпіад відповідно:	
із української мови та літератури	7–11 класів
із іноземних мов	8–11 класів
із російської мови та літератури	9–11 класів

із правознавства	9–11 класів
із історії	8–11 класів
із економіки	9–11 класів
із математики	6–11 класів
із біології	8–11 класів
із географії	8–11 класів
із хімії	7–11 класів
із екології	10–11 класів
із астрономії	10–11 класів
із фізики	7–11 класів
із інформатики	8–11 класів
із інформаційних технологій	8–11 класів
із трудового навчання (технологій)	8–11 класів

3.4.2 Учні відповідних курсів закладів професійної (професійно-технічної) освіти, що стали переможцями I етапу відповідних олімпіад.

3.5 У III етапі олімпіад із навчальних предметів беруть участь:

3.5.1 Учні закладів освіти, що стали переможцями II етапу олімпіад і включені до складу команди району, міста, об'єднаної територіальної громади відповідно:

із української мови та літератури	8–11 класів
із іноземних мов	9–11 класів
із російської мови та літератури	9–11 класів
із правознавства	9–11 класів
із історії	8–11 класів
із економіки	9–11 класів
із математики	7–11 класів
із біології	8–11 класів
із географії	8–11 класів
із хімії	8–11 класів
із екології	10–11 класів
із астрономії	10–11 класів
із фізики	8–11 класів
із інформатики	8–11 класів
із інформаційних технологій	9–11 класів
із трудового навчання (технологій)	9; 11 класів

3.5.2 Учні відповідних курсів закладів професійної (професійно-технічної) освіти, що стали переможцями II етапу відповідних олімпіад і включені до складу команди району, міста, об'єднаної територіальної громади, на території яких розташований заклад.

3.5.3 Учні Ніжинського обласного педагогічного ліцею Чернігівської обласної ради та Чернігівського обласного педагогічного ліцею для обдарованої сільської молоді Чернігівської обласної ради беруть участь у I та III етапах олімпіад із навчальних предметів у складі окремих команд.

3.5.4 Формування команд, визначення кількісного складу учасників, умови проведення II і III етапів олімпіад із кожного предмета здійснюють відповідно до цих Правил місцеві органи управління освітою, Управління разом з оргкомітетами.

3.6 Будь-які винятки щодо участі учнів у Всеукраїнських учнівських олімпіадах із навчальних предметів, не передбачені цими Правилами та Положенням про олімпіади, заборонені.

3.7 До місця проведення олімпіад учні прибувають організовано в супроводі керівника команди, маючи при собі **копії**: паспорта або свідоцтва про народження, учнівського квитка; медичну довідку про відсутність інфекційних хвороб і контакту з інфекційними хворими та посвідчення про допуск до роботи на відповідних машинах та обладнанні (при потребі).

3.8 Керівник команди призначається з числа вчителів, які не є членами журі або оргкомітету відповідного етапу змагань.

3.9 Команду чисельністю понад 5 осіб супроводжує двоє дорослих, які є керівниками команди.

3.10 Керівники команди відповідають за безпеку життя й здоров'я членів команди в дорозі та під час проведення змагання.

3.11 Керівники команд, представники закладів освіти повинні забезпечити своєчасне оформлення документів, передбачених у пункті 3.7 цього розділу, прибуття учнів на олімпіаду й повернення їх до закладів освіти.

3.12 Керівники команд після прибуття до місця проведення III етапу олімпіади подають до оргкомітету копії звітів і заявок, оригінали яких були попередньо надіслані до оргкомітету за місцем проведення змагань, на право участі учнів у них.

До заявки на олімпіади з інформатики, інформаційних технологій включаються відомості про програмне та апаратне забезпечення, мову програмування для кожного учня, які узгоджуються з оргкомітетами відповідних олімпіад.

3.13 За відсутності звіту про проведення попереднього етапу та заявки про участь команди у відповідному етапі олімпіад, неправильного їх оформлення або порушення строку їх подання питання про допуск команди до змагань вирішується оргкомітетом на його засіданні та фіксується в протоколі.

3.14 У разі заміни учасників олімпіад керівник команди після прибуття до місця проведення змагань подає до оргкомітету оригінал нової заявки із зазначенням причин заміни учнів.

3.15 Забороняється втручання батьків учасників (або осіб, що їх замінюють) та інших осіб у перебіг змагань, проживання та харчування разом із учасниками змагань.

Оргкомітетом можуть бути створені відповідні умови для участі в змаганнях дитини з особливими потребами. Особа, яка супроводжує цю дитину, має обов'язково надати медичну довідку про відсутність інфекційних хвороб і контакту з інфекційними хворими.

3.16 Учасники олімпіад до початку змагань мають бути ознайомлені з порядком і правилами їх проведення, обладнанням, інструментами, матеріалами, характером і обсягом виконуваних робіт, видами і формами морального і матеріального заохочення тощо.

3.17 Учасники олімпіад повинні дотримуватись вимог їх проведення, норм і правил безпеки життєдіяльності, виконувати рішення оргкомітету і журі, проявляти бережливість у використанні обладнання, приладів, інструментів тощо.

4. АПЕЛЯЦІЯ

4.1 Учасники олімпіад усіх етапів мають право ознайомитись із відповідями (розв'язками) завдань, запропонованими журі, та з попередніми результатами перевірки робіт учасників до підбиття остаточних підсумків.

4.2 У разі виникнення питань учасники мають право протягом 4 календарних днів після оприлюднення результатів відповідного етапу змагань подавати заяву в письмовій формі апеляційній комісії з приводу правильності та об'єктивності оцінювання виконаних ними завдань і одержати письмову відповідь (за вимогою учня) до підбиття остаточних підсумків відповідних змагань (додаток 2).

Строки подання апеляції визначаються оргкомітетом, про що повідомляється учасникам перед початком змагань.

У заяві учень повинен зазначити причину апеляції.

4.3 Для проведення апеляції оргкомітетом олімпіад створюється апеляційна комісія. До складу апеляційної комісії входять: голова журі олімпіади (або заступник голови), секретар журі, члени журі (які брали участь у перевірці роботи та за необхідності, які раніше не були залучені до перевірки роботи учасника) та експерт–консультант.

Рішення апеляційної комісії приймається більшістю голосів. У разі рівної кількості голосів «за» та «проти» приймається рішення, яке підтримав голова журі. Рішення апеляційної комісії фіксується в протоколі засідання цієї комісії та надається для ознайомлення заявнику (додаток 1).

4.4 Забороняється втручання батьків учасників (або осіб, що їх замінюють) та інших осіб у організацію проведення олімпіади, перевірку робіт та апеляцію.

5. НАГОРОДЖЕННЯ УЧАСНИКІВ ОЛІМПІАД

5.1 Переможцями II та III етапів олімпіад вважаються учні, нагороджені дипломами I, II та III ступенів.

5.2 Переможці I, II, III етапів олімпіад визначаються на спільному засіданні відповідних оргкомітетів та журі.

5.3 Прізвища, імена переможців змагань пишуться в дипломах у називному відмінку.

Попереднє оприлюднення результатів III етапу здійснюються наступного дня після підписання протоколів перевірки робіт на офіційних сайтах Управління та ЧОІППО імені К.Д.Ушинського.

Остаточні підсумки III етапу оприлюднюються на 14 календарний день після проведення відповідної олімпіади.

5.4 Переможці II та III етапів олімпіад із навчальних предметів нагороджуються дипломами I, II, III ступенів окремо за класами (курсами) у кількості, яка не перевищує 50 % числа учасників змагань відповідного класу (курсу) із орієнтовним розподілом кількості дипломів у співвідношенні 1:2:3.

Переможцем не може бути учасник, який за сумарним результатом виступів на всіх обов'язкових турах відповідного етапу олімпіади набрав менше ніж третину від максимально можливої сумарної (за всіма обов'язковими турами) кількості балів. Результати проведення III етапу олімпіад із навчальних предметів затверджуються відповідними наказами Управління.

5.5 Дипломи переможців III етапу олімпіад із навчальних предметів підписуються головами оргкомітету та журі, завіряються гербовою печаткою Управління із зазначенням номера та дати наказів про підсумки III етапу учнівських олімпіад.

У разі втрати диплом не поновлюється й дублікат не видається.

5.6 Учасники олімпіад можуть бути нагороджені спеціальними призами відповідних оргкомітетів, журі, благодійних фондів, спонсорів тощо.

6. ОРГКОМІТЕТ ОЛІМПІАД

6.1 Оргкомітет олімпіад створюється із числа керівників наукових установ та організацій, що проводять олімпіади, працівників методичних установ, представників місцевих органів державної влади, громадських організацій, товариств, благодійних фондів тощо.

6.2 Очолює оргкомітет голова, який має заступників. Голова оргкомітету здійснює розподіл доручень між його членами та керує роботою з організації проведення відповідної олімпіади.

6.3 Головою оргкомітету III етапу учнівських олімпіад призначається начальник Управління;

II етапу – керівник структурного підрозділу із питань освіти райдержадміністрації, органу управління освітою органів місцевого самоврядування, або особи, яким відповідно до наказу надані повноваження голови оргкомітету;

I етапу – керівники закладів освіти або їх заступники.

6.4 Оргкомітети:

6.4.1 Проводять організаційну роботу з підготовки й проведення олімпіад.

6.4.2 Забезпечують порядок проведення олімпіад.

6.4.3 Створюють комісію, яка проводить реєстрацію учасників олімпіад, перевіряють відповідність складів команд до переліку осіб, поданих у заявках, наявність і правильність оформлення документів, передбачених пунктом 3.7 розділу III цих Правил.

6.4.4 Готують документацію для проведення олімпіад (програми, тиражування завдань, бланки протоколів, звіти тощо).

6.4.5 Формують склад учасників олімпіад із числа переможців попереднього етапу за результатами їх виступів на змаганнях.

6.4.6 На спільному із журі засіданні приймають рішення щодо визначення переможців змагань та нагородження переможців і учасників олімпіад, визначають персональний склад учасників відбірково-тренувальних зборів та остаточний склад команд для участі у IV етапі змагань, готують документацію про результати виступу команд.

6.4.7 Складають спільно з журі накази про підсумки проведення олімпіад. У наказах про підсумки проведення олімпіад обов'язково вказуються:

– прізвище та ім'я (в називному відмінку) переможців й учасників змагань, найменування закладу освіти та клас (курс) навчання;

– прізвище, ім'я кандидатів до складу команди для участі в наступному етапі змагань (в тому числі – до участі у відбірково-тренувальних зборах);

– короткий аналіз (в тому числі аналіз завдань по класах (курсах), висновки щодо результатів та рівня проведення олімпіади.

6.4.8 Сприяють висвітленню результатів олімпіад у засобах масової інформації.

6.5 Документація і роботи учасників I етапу олімпіад зберігаються у закладах освіти, II етапу – у місцевих органах управління освітою, III етапу – у ЧОІППО імені К.Д.Ушинського упродовж року з дня закінчення олімпіади.

7. ЖУРІ ОЛІМПІАД

7.1 Журі формується з фахівців відповідного профілю з числа наукових працівників академічних установ та закладів вищої освіти, викладачів, учителів, методистів тощо. Його очолює голова, який має одного або кількох заступників; решта – секретар журі, члени журі, доручення між якими розподіляє голова, а за його відсутності – заступник.

7.1.1 Кількість членів журі не повинна перевищувати третини від кількості учасників, які беруть участь у відповідній олімпіаді.

7.1.2 До складу журі III етапу олімпіад із навчальних предметів не можуть входити близькі особи та учителі учасників відповідних змагань.

7.2 Голова журі:

7.2.1 Бере участь у формуванні складу журі.

7.2.2 Забезпечує об'єктивність перевірки та оцінювання робіт учасників змагань.

7.2.3 Надає науково-методичну допомогу членам журі під час перевірки робіт учасників змагань.

7.2.4 Формує та очолює предметно-методичну комісію зі складання завдань для олімпіад і несе персональну відповідальність за їх нерозголошеність.

7.3 Журі:

7.3.1 Перевіряє та оцінює учнівські роботи.

7.3.2 Після завершення змагань проводить консультації для учасників олімпіад і керівників команд щодо виконання запропонованих завдань.

7.3.3 Аналізує рівень підготовки учасників змагань, готує подання про нагородження переможців, складає відповідний аналітично-статистичний звіт.

7.3.4 Надає до оргкомітету відповідного етапу олімпіад аналітичні звіти про результати проведення відповідного етапу змагань.

7.3.5 Рекомендує кандидатів до складу команд для участі в наступному етапі змагань.

7.3.6 Рекомендує персональний склад учасників відбірково-тренувальних зборів із підготовки команд до IV етапу олімпіад.

7.4 Експерт-консультант олімпіади:

7.4.1 Надає науково-методичну допомогу членам журі під час перевірки робіт учасників змагань.

7.4.2 Бере участь у роботі апеляційної комісії.

7.4.3 Бере участь у засіданні журі або спільному засіданні журі та оргкомітету, де має право дорадчого голосу.

7.4.4 Бере участь у складанні аналітичних і науково-методичних документів за результатами проведеної олімпіади.

8. РОБОЧІ ГРУПИ ОЛІМПІАД

8.1 Робочі групи створюються із числа інженерно-педагогічних працівників закладів освіти, на базі яких проводиться олімпіада.

8.2 Кількість робочих груп та їхній склад визначаються оргкомітетом залежно від конкретних умов проведення олімпіади. Очолює робочу групу керівник.

8.3 Керівником робочої групи призначається працівник закладу освіти на базі якого проводяться олімпіади. До обов'язків працівника входить організація проведення інструктажу учасників олімпіади з техніки безпеки та оформлення відповідного протоколу.

8.4 Робочі групи:

8.4.1 Забезпечують справність обладнання, машин, механізмів, агрегатів, режим їх експлуатації, перевіряють наявність на робочих місцях учасників необхідних інструментів, приладів, матеріалів, що використовуються в процесі проведення олімпіади.

8.4.2 Стежать за дотриманням учасниками олімпіад правил техніки безпеки.

8.4.3 Беруть участь за потреби в технологічному процесі, контролюють процес виконання учасниками олімпіад робіт, готують необхідні матеріали на розгляд журі.

9. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКІСНОГО СКЛАДУ КОМАНД

9.1 Кількісний склад команд, що беруть участь у II етапі олімпіад із навчальних предметів визначається відповідними оргкомітетами.

9.2 Кількісний склад команд для участі в III етапі олімпіад із навчальних предметів визначається відповідно до рейтингу команд, визначеного Управлінням і затвердженого відповідним наказом.

9.3 Рейтинг команд у Всеукраїнських учнівських олімпіадах із навчальних предметів III етапу визначається Управлінням за результатами їх виступів протягом двох останніх років.

9.4 За кожний диплом, отриманий членом команди, нараховується така кількість балів:

диплом I ступеня – 5 балів;

диплом II ступеня – 3 бали;

диплом III ступеня – 1 бал.

9.5 Щорічний рейтинг команди визначається як частка від ділення загальної кількості балів (ЗКБ), набраних R_i (де i – індекс, що відповідає року, за який визначається рейтинг) усіма переможцями – членами даної команди, до загальної кількості (N) членів команди, які фактично брали участь у змаганнях; або до мінімального кількісного складу команди, якщо фактичне число учасників менше кількості паралелей класів, учні яких беруть участь в олімпіаді, тобто:

$$R_i = \frac{\text{ЗКБ}}{N}$$

9.6 Загальний рейтинг команди $R_{\text{заг}}$ визначається як сума рейтингів за останні два роки, тобто:

$$R_{\text{заг}} = R_2 + R_1.$$

За рейтингом складається список команд, починаючи з команди, яка має найвищий рейтинг.

9.7 Мінімальний кількісний склад команд відповідає кількості паралелей класів, учні яких беруть участь у кожній олімпіаді.

9.8 На наступний рік формування команд III етапу олімпіад з навчальних предметів з урахуванням кількості класів, що беруть у них участь, здійснюється таким чином:

9.8.1 Із математики беруть участь учні 7–11 класів без урахування додаткових членів команди з числа переможців, які минулого року одержали дипломи I ступеня, команда, яка розташована на I місці в списку, отримує право на 5 додаткових учасників. Команди, які посіли відповідно:

II – V місця – 4 додаткових учасника;

VI – X місця – 3 додаткових учасника;

XI – XV місця – 2 додаткових учасника.

Решта команд формується в складі 5-х учнів.

9.8.2 Із української мови та літератури, історії, фізики, хімії, біології, географії, інформатики беруть участь учні 8–11 класів без урахування додаткових членів команди з числа переможців, які минулого року одержали дипломи I ступеня, команда, яка розташована на I місці в списку, отримує право на 4 додаткових учасника. Команди, які посіли відповідно:

II – V місця – 3 додаткових учасника;

VI – X місця – 2 додаткових учасника;

XI – XV місця – 1 додаткового учасника.

Решта команд формується в складі 4-х учнів.

9.8.3 Із правознавства, інформаційних технологій, економіки, російської мови та літератури беруть участь учні 9–11 класів без урахування додаткових членів команди з числа переможців, які минулого року одержали дипломи I ступеня, команда, яка розташована на I місці в списку, отримує право на 3 додаткових учасника. Команди, які посіли відповідно:

II – VII місця – 2 додаткових учасника;

VIII – XV місця – 1 додаткового учасника.

Решта команд формується в складі 3-х учнів.

9.8.4 Із англійської мови беруть участь учні 9–11 класів без урахування додаткових членів команди з числа переможців, які минулого року одержали дипломи I ступеня, команда, яка розташована на I місці в списку, отримує право на 4 додаткових учасника. Команди, які посіли відповідно:

II, III місця – 3 додаткових учасника;

IV – VII місця – 2 додаткових учасника;

VIII – XV місця – 1 додаткового учасника.

Решта команд формується в складі 3-х учнів.

9.8.5 Із німецької мови беруть участь учні 9–11 класів без урахування додаткових членів команди з числа переможців, які минулого року одержали дипломи I ступеня, команда, яка розташована на I місці в списку, отримує право на 4 додаткових учасника. Команди, які посіли відповідно:

II місце – 3 додаткових учасника;

III – V місця – 2 додаткових учасника;

VI – X місця – 1 додаткового учасника.

Решта команд формується в складі 3-х учнів.

9.8.6 Із французької мови беруть участь учні 9–11 класів без урахування додаткових членів команди з числа переможців, які минулого року одержали дипломи I ступеня, команда, яка розташована на I місці у списку, отримує право на 6 додаткових учасників. Команди, які посіли відповідно:

II місце – 4 додаткових учасника;

III місце – 2 додаткових учасника.

Решта команд формується в складі 3-х учнів.

Під час виконання завдань олімпіад з іноземних мов (англійської, німецької, французької) здобувачам освіти забороняється мати при собі та використовувати будь-які засоби зв'язку, пристрої зчитування, оброблення, збереження та відтворення інформації, друкованих і рукописних матеріалів.

9.8.7 Із трудового навчання (технологій) беруть участь учні 9 та 11 класів без урахування додаткових членів команди з числа переможців, які минулого року одержали дипломи I ступеня, команда, яка розташована на I місці у списку, отримує право на 3 додаткових учасників. Команди, які посіли відповідно:

II – V місця – 2 додаткових учасника;
VI – X місця – 1 додаткового учасника.

Решта команд формується в складі 2-х учнів.

За однакового рейтингу команди в списку розташовуються в алфавітному порядку, а кількісний склад цих команд визначається як округлене до цілого числа середнє арифметичне між представництвом, що відповідає їх фактичному місцю в списку команд.

9.8.8 Із екології та астрономії беруть участь учні 10–11 класів без урахування додаткових членів команди з числа переможців, які минулого року одержали дипломи I ступеня, команда, яка розташована на I місці в списку, отримує право на 3 додаткових учасника. Команди, які посіли відповідно:

II – V місця – 2 додаткових учасника;
VI – X місця – 1 додаткового учасника.

Решта команд формується в складі 2-х учнів.

9.8.9 Якщо олімпіада не проводилась протягом двох останніх років, то склад усіх команд, що братимуть участь у цьогорічній олімпіаді, формується в кількості, що відповідає кількісному складу команди, яка розташована на XVI місці в рейтинговому списку, складеному для відповідної олімпіади.

Якщо олімпіада проводилась в один із двох попередніх років, то рейтинг команд визначається за результатами виступу учнів цього року.

9.9 Командам-учасницям III етапу олімпіад із навчальних предметів надається право включення до їх складу понад рейтингову кількість одного учасника додатково за кожний диплом I ступеня, отриманий членом відповідної команди в III етапі олімпіади попереднього року.

9.10 Дія пункту 9.9 цього розділу не поширюється на команди, які мали переможців, нагороджених дипломом I ступеня в позаминулому році, навіть якщо попереднього року відповідні олімпіади не проводились.

10. КОНТРОЛЬ ТА ГРОМАДСЬКЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ПРОВЕДЕННЯМ ОЛІМПІАД

10.1 Контроль за проведенням олімпіад здійснює Управління в установленому чинним законодавством порядку.

10.2 Громадське спостереження за проведенням олімпіад можуть здійснювати представники учнівського самоврядування, закладів освіти, засобів масової інформації.

10.3 Суб'єкти громадського спостереження повинні дотримуватися вимог чинного законодавства.

10.4 Суб'єкти громадського спостереження можуть звертатися з пропозиціями, питаннями до апеляційної комісії та отримувати відповідь в установленому чинним законодавством порядку.

11. ФІНАНСУВАННЯ ОЛІМПІАД

11.1 Проведення олімпіад I–III етапу фінансується за рахунок місцевого бюджету.

11.2 Витрати для проведення шкільних (училищних), районних, міських, об'єднаних територіальних громад, обласних етапів олімпіад, витрати на проїзд (в обидва кінці), харчування в дорозі, відрядження осіб, що супроводжують учасників, проведення відбірково-тренувальних зборів кандидатів до складу команд на IV етап олімпіад, проживання, харчування, проведення культурно-масових заходів, оплати роботи членів журі та оргкомітетів, експертів-консультантів, заохочення учасників несуть відповідні управління освіти і науки, місцеві органи управління освітою, заклади освіти, які їх проводять.

11.3 Витрати на проїзд, харчування в дорозі учасників фінальних етапів олімпіад та відрядження осіб, що супроводжують, покладаються на Управління.

11.4 Харчування учасників I–III етапів олімпіад з навчальних предметів, проводиться за нормами, передбаченими для вихованців шкіл-інтернатів.

11.5 Оплата відряджень членів оргкомітетів, журі, експертів-консультантів Всеукраїнських олімпіад здійснюється коштом установ, у яких вони працюють.

11.6 Для проведення олімпіад дозволяється залучення коштів та інших добровільних внесків фізичних осіб, підприємств, установ, організацій, фондів.

11.7 До роботи зі складання завдань для олімпіад II–III етапів та до участі в роботі оргкомітету і журі можуть залучатися працівники різних закладів освіти, установ та організацій на договірних підставах з оплатою праці відповідно до чинного законодавства.

Додаток 1
до Правил проведення в області
I – III етапів Всеукраїнських
учнівських олімпіад із навчальних
предметів у новій редакції

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ

апеляційної комісії II (III) етапу Всеукраїнської
учнівської олімпіади з _____
(навчальний предмет)

Від _____ 20__ року
Чернігівська область (місто, район, ОТГ)

Протокол № _____

Склад присутніх:

Голова апеляційної комісії

(голова журі або заступник голови журі олімпіади): _____

Секретар апеляційної комісії (секретар журі олімпіади): _____

Заступник голови апеляційної комісії (експерт-консультант олімпіади): _____

Члени журі олімпіади: _____

Порядок денний

(список питань, які передбачені до розгляду, укладається заздалегідь й доводиться до відома всіх присутніх)

1. Розгляд апеляцій заявників: _____

2. Порухені питання: _____

3. Список виступаючих: _____

Рішення засідання апеляційної комісії:

(кількість тих, хто проголосував «за» і «проти» прийнятого рішення)

_____
_____
_____

Голова апеляційної комісії

(голова журі олімпіади)

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

Секретар апеляційної комісії

(секретар журі олімпіади)

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

Заступник голови апеляційної комісії

(експерт-консультант олімпіади)

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

Письмова відповідь (за вимогою учня) на апеляцію заявника

**ВИТЯГ
ІЗ ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ**

апеляційної комісії II (III) етапу Всеукраїнської
учнівської олімпіади з _____
(навчальний предмет)

Від _____ 20 ____ року
Чернігівська область (місто, район, ОТГ)

Протокол № _____

Склад присутніх:

Голова апеляційної комісії

(голова журі або заступник голови журі олімпіади): _____

Секретар апеляційної комісії (секретар журі олімпіади): _____

Заступник голови апеляційної комісії (експерт-консультант олімпіади): _____

Члени журі олімпіади: _____

Рішення засідання апеляційної комісії:

_____
_____
_____

Голова апеляційної комісії

(голова журі олімпіади)

_____

(підпис)

_____

(ініціали, прізвище)

Секретар апеляційної комісії

(секретар журі олімпіади)

_____

(підпис)

_____

(ініціали, прізвище)

Заступник голови апеляційної комісії

(експерт-консультант олімпіади)

_____

(підпис)

_____

(ініціали, прізвище)

Із рішенням апеляційної комісії

ознайомлений(на)

_____

(підпис заявника)

_____

(ініціали, прізвище)